

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.IV.39.015/2011/7.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Debreczi Géza ügyvéd által képviselt Korlátolt Felelősségű Társaság felperesnek a dr. Nemes Dénes ügyvéd által képviselt ÁNTSZ Országos Tisztifőorvosi Hivatal Közegészségügyi Főosztály /1097 Budapest, Gyáli út 2-6./ alperes ellen termékforgalmazási ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 8.K.31.562/2010/6. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 7. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 8.K.31.562/2010/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a Legfelsőbb Bíróság a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 30.000 /harmincezer/ forint felülvizsgálati eljárási költséget, továbbá az államnak - külön felhívásra - 36.000 /harminchatezer/ forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes a Thaiföldről származó étrend-kiegészítő készítmény forgalmazását jelentette be az Országos Élelmezés- és Táplálkozástudományi Intézet (a továbbiakban: OÉTI) felé, az OÉTI a 2009. június 25. napján kelt 841/4/2009. szám alatt igazolást adott ki a termék bejelentéséről; az igazolás egyúttal a termékkel kapcsolatos hiányosságokat, kifogásokat is tartalmazta. Ezt követően az ÁNTSZ Budapest V-XIII. kerületi Intézete ellenőrzést tartott a felperes székhelyén, amelynek során

megállapították, hogy a terméket a felperes forgalmazza.

Az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Középmagyarországi Regionális Intézete Regionális Tisztifőorvos a 2009. november 20. napján kelt 10.627-6/2009. számú határozatával az étrend-kiegészítő készítmény forgalomba hozatalát, további forgalmazását megtiltotta, és elrendelte a már forgalomba került készítmények forgalomból való visszagyűjtését.

A felperes fellebbezett a határozat ellen, amelynek elbírálása során az alperes a 2010. január 7. napján kelt OTH 288-5/2010. számú másodfokú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes keresetében az alperes határozatának felülvizsgálatát és - az elsőfokú határozatra is kiterjedő - hatályon kívül helyezését kérte.

Előadta, hogy az alperes határozata fel nem derített tényálláson alapul, a hatóság a legelemibb szabályokat semmibe véve járt el a határozat meghozatala során, bizonyítást nem folytatott le, nem tájékoztatta a felperest a határozat meghozatalát megelőzően; védekezésre, bizonyításra, lehetőséget sem adott.

Az eljárás megindulásáról szóló értesítés kézhezvétele és az eljárást lezáró elsőfokú határozat meghozatala között mindössze pár nap telt el, amely időszak önmagában kizárja azt, hogy a felperes az eljárásban azokkal a jogaival éljen, amelyeket a jogszabály részére alapelvi jelentőségű jogosultságokként biztosít.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú hatóság kritika nélkül vette át az OÉTI azon megállapítását, mely szerint a termék összetevői között olyan komponens található, amely feltételezhetően új élelmiszernek minősül. Ez a megállapítás teljes mértékben alkalmatlan arra, hogy a közigazgatási határozat alapjául szolgáljon.

A jogszabályi környezet ismerete, a jogszabályok felkutatása - a felperes álláspontja szerint - nem a felperesi bejelentő feladata.

Az, hogy az eljáró hatóságnak nincs tudomása valamely engedély meglétéről, nem róható fel a felperesnek, ugyanakkor nem is várható el tőle, hogy olyan határozatokat kutasson fel, amelyeket a hatóságnak hivatalból ismernie kell.

Hivatkozott arra, hogy valamennyi beadványában megjelölt egy - az Európai Unió területén működő - web-shopot, ahol a termékkel egyező összetevőket tartalmazó termék jogszerűen megvásárolható; így két lehetőség merül fel: vagy az, hogy a termék összetevőivel kapcsolatosan már lefolytatásra került az engedélyezési eljárás, amelyről azonban a hatóságnak nincs tudomása (mely esetben viszont a hatóságnak kell megfelelően tájékozódni a feladatkörébe tartozó kérdésekben), vagy pedig a termék összetevőivel kapcsolatosan még nem került sor engedélyezési eljárás lefolytatására, azonban 1997. május 15. napját megelőzően is jelen voltak az Európai Unió

tagállamának piacán, így engedélyeztetni azokat nem kell.

Ismertette a felperes, hogy a termék kifogásolt összetevőire vonatkozó internetes keresést követően megállapítható, hogy *cissus quadrangularis*-tartalmú készítményeket nem egy, hanem több tagállamban is forgalmaznak, ennek okán értetlenül áll a felperes azon hatósági megállapítás előtt, hogy a termékre vonatkozóan a felperesnek kellene kereskedelmi adatokat szolgáltatnia.

A felperes a szintén Thaiföldről származó étrend-kiegészítő készítmény forgalmazását jelentette be az OÉTI felé; az OÉTI a 2009. június 25. napján 841/1/2009. szám alatt igazolta a felperesi készítmény bejelentését; az igazolás egyúttal a termékkel kapcsolatos hiányosságokat, kifogásokat is tartalmazta.

Az ÁNTSZ Budapest V-XIII. kerületi Intézete 2009. augusztus 6. napján ellenőrzést tartott a felperes székhelyén, melynek során megállapították, hogy a terméket a felperes forgalmazza; az ÁNTSZ Közép-magyarországi Regionális Intézet Regionális Tisztifőorvos a 2009. november 10. napján kelt 9733-8/2009. számú határozatával az étrend-kiegészítő készítmény forgalomba hozatalát, további forgalmazását megtiltotta, és elrendelte a már forgalomba került készítmények forgalomból való visszagyűjtését.

A felperes fellebbezett a határozat ellen, amelynek elbírálása során az alperes a 2009. január 11. napján kelt OTH 288-7/2010. számú másodfokú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes ezen alperesi határozatot is - az előzővel egyező tartalmú - keresettel támadta meg, amelyet az elsőfokú bíróság jelen perhez egyesített.

A felperes a Thaiföldről származó étrend-kiegészítő készítmény forgalmazását jelentette be az OÉTI felé; az OÉTI 2009. június 25. napján 842/4/2009. szám alatt igazolta a bejelentés megtörténtét. Ezt követően az ÁNTSZ Budapest V-XIII. kerületi Intézete 2009. augusztus 6. napján ellenőrzést tartott a felperes székhelyén, melynek során megállapította, hogy a felperes a terméket forgalmazza.

Az ÁNTSZ Közép-magyarországi Regionális Intézete Regionális Tisztifőorvos a 2009. november 9. napján kelt 9734-8/2009. számú határozatával megtiltotta a forgalomba hozatalát, további forgalmazását, és elrendelte a már forgalomba került készítmények forgalomból való visszagyűjtését.

A felperes fellebbezett a határozat ellen, amelynek elbírálása során az alperes a 2010. január 5. napján kelt OTH 288-2/2010. számú másodfokú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes ezen alperesi határozatot is az elsőként ismertetett tartalmú keresettel támadta meg, amelyet az elsőfokú bíróság szintén e perhez egyesített.

A felperes a Thaiföldről származó étrend-kiegészítő készítmény forgalmazását jelentette be az OÉTI-nél; az OÉTI 2009. június 25. napján 841/2/2009. számon igazolta a bejelentés tényét, mely notifikációs igazolás egyúttal a termékkel kapcsolatos hiányosságokat, kifogásokat is tartalmazta.

Az ÁNTSZ Budapest V-XIII. kerületi Intézete a 2009. augusztus 6. napján tartott ellenőrzésén megállapította, hogy a felperes a terméket forgalmazza. Az ÁNTSZ Közép-magyarországi Regionális Intézete Regionális Tisztifőorvos 2009. november 9. napján 9756-8/2009. számú határozatával megtiltotta a forgalomba hozatalát, további forgalmazását, és elrendelte a már forgalomba került készítmények forgalomból való visszagyűjtését.

A felperes fellebbezett a határozat ellen, amelynek elbírálása során az alperes a 2010. január 5. napján kelt OTH 288-1/2010. számú másodfokú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes ezen alperesi határozat ellen is keresetet nyújtott be, az elsőként ismertetett tartalommal.

A felperes a Thaiföldről származó étrend-kiegészítő készítmény forgalmazását jelentette be az OÉTI felé. Az OÉTI 2009. június 24-én 828/4/2009. szám alatt igazolta a bejelentés tényét, egyúttal a notifikációs igazolás a termékkel kapcsolatos hiányosságokat és kifogásokat is tartalmazta.

Az ÁNTSZ Közép-magyarországi Regionális Intézete Regionális Tisztifőorvos a 2009. november 10. napján kelt 9731-8/2009. számú határozatával a forgalomba hozatalát, további forgalmazását megtiltotta, és elrendelte a már forgalomba került készítmények forgalomból való visszagyűjtését.

A felperes fellebbezett a határozat ellen, amelynek elbírálása során az alperes a 2010. január 6. napján kelt OTH 288-4/2010. számú másodfokú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes ezen alperesi határozat ellen is keresetet terjesztett elő, amelyet az elsőfokú bíróság szintén e perhez egyesített.

A felperes a Thaiföldről származó étrend-kiegészítő készítmény megnevezésű termék forgalmazását jelentette be az OÉTI-nél. Az OÉTI 2009. június 24. napján 828/3/2009. szám alatt igazolta vissza a

bejelentés tényét; a notifikációs igazolás egyúttal a termékkel kapcsolatos hiányosságokat és kifogásokat is tartalmazta.

Az ÁNTSZ Budapest V-XIII. kerületi Intézete 2009. augusztus 6. napján tartott ellenőrzést a felperes székhelyén, ahol megállapította, hogy a felperes a terméket forgalmazza.

Az ÁNTSZ Közép-magyarországi Regionális Intézete Regionális Tisztifőorvos a 2009. november 10. napján kelt 9726-8/2009. számú határozatával a termék forgalomba hozatalát, további forgalmazását megtiltotta, és elrendelte a már forgalomba került készítmények forgalomból való visszagyűjtését.

A felperes fellebbezett a határozat ellen, az alperes a 2010. január 6. napján kelt OTH 288-3/2010. számú másodfokú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes a legelsőként ismertetett keresettel azonos tartalmú keresettel támadta meg ezen alperesi határozatot is, amelyet az elsőfokú bíróság szintén e perhez egyesített, majd az egyesített kereseteket együttesen elbírálvá azokat alaptalannak értékelte és elutasította.

Ítéletének indokolásában az étrend-kiegészítőkről szóló 37/2004. /IV. 26./ ESZCSM rendelet /a továbbiakban: R./ 1. § /1/ bekezdésére, 2 § a/ pontjára, 3. § /1/ bekezdésére, 5. § /1/ bekezdés a/ és b/ pontjára, /2/ bekezdésére, 6. § /2/ bekezdésére, 8. § /1/, /2/, /3/ bekezdésére és 11. §-ára hivatkozott.

Kifejtette, hogy az élelmiszerjog általános követelményeiről szóló 178/2002. EK rendelet 14. cikk /1/ bekezdése szerint nem biztonságos élelmiszer nem hozható forgalomba, míg a /2/ bekezdés a/ pontja értelmében az élelmiszer akkor nem biztonságos, ha az egészségre ártalmas.

Hivatkozott még az elsőfokú bíróság az egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről szóló 1991. évi XI. törvény /a továbbiakban: Tv./ 11. § /1/ és /2/ bekezdésére.

Az elsőfokú bíróság a perben rendelkezésre állt iratokból megállapította, hogy a 2009. június 25. napján kiállított 5468/2009. számú notifikációs igazolás szerint a vadszőlő étrend-kiegészítő termék bejelentő adatlapja hiányos; a felperes gyártói termék-specifikációt nem csatolt, így nem értékelhető a felhasznált növény jelölt mennyisége (250 mg); nem igazolt, hogy a növény milyen részét alkalmazták szárított drog, vagy kivonat került-e kapszulázásra, illetve kivonat esetén mennyi a drog/extraktum aránya.

A növényi komponens (tesztoszeron növekedést okozó anabolikus androgén hatású ketoszteront tartalmaz); korábban sem hagyományos élelmiszerben, sem étrend-kiegészítő összetevőjeként nem fordult elő Magyarországon, ezért feltételezhető, hogy új élelmiszer.

A 258/97. EK rendelet értelmében a közösség tagállamaiban az 1997. május 15. napja előtt sem élelmiszerként, sem étrend-kiegészítő összetevőjeként szignifikáns mennyiségben nem forgalmazott/fogyasztott élelmiszerek új élelmiszernek tekintendők, piacra helyezésük előtt azokat közösségi szinten engedélyeztetni kell.

Rámutatott arra az elsőfokú bíróság, hogy a notifikációs igazolás megküldésre került a felperes részére, tehát a felperes a termékével kapcsolatos kifogásokról már ekkor értesült.

A notifikációs igazolás azt is tartalmazta, hogy amennyiben a felperes hivatalos kereskedelmi adatokkal igazolni tudja, hogy a nevezett anyag a megadott időpont előtt jelentős mennyiségben élelmiszer, vagy étrend-kiegészítő összetevőjeként jelen volt az Európai Unió bármely tagállamának piacán, úgy a termék nem tekintendő új élelmiszernek és engedélyeztetni sem kell, amennyiben viszont ilyen adatot a felperes nem tud a hatóság rendelkezésére bocsátani, úgy a termék jelenlegi összetételével pozitív, közösségi szintű engedélyezési határozat hiányában jogszerűen nem forgalmazható.

A 2009. június 25. napján kelt 5465/2009. számú notifikációs igazolás szerint az étrend-kiegészítő termék hatóanyaga a gyártói termék-specifikáció hiányában nem értékelhető.

A termék növényi összetevőjével kapcsolatban a szakintézet kifogásolta, hogy a gyártmánylap hiányában az adatlapban megjelölt összetevő nem értékelhető, a tengerparti iringó teljes növényét jelölte meg a felperes, holott gyógyászati céllal - elsősorban a homeopátiában - a növény gyökere szolgáltatja a drogot.

A notifikációs igazolás felhívása ellenére a felperes az eljárás során nem igazolta a készítményben alkalmazott növényi részt, illetve nem tájékoztatta a gyártói termék-specifikáció benyújtásával a hatóságokat a szükséges adatokról, ezért a notifikációs igazolás „megjegyzések” rovatában feltüntetett kifogások szerint ezen termék esetében is felmerült az új élelmiszer-minősítés lehetősége.

Megállapította az elsőfokú bíróság, hogy a 2009. június 25. napján kelt 5472/2009. szám alatt kiállított notifikációs igazolás szerint az étrend-kiegészítő termék adatlapja szintén hiányos, itt sem csatolt a felperes gyártói termék-specifikációt, így nem értékelhető a felhasznált növény jelölt mennyisége (260 mg); ugyancsak nem igazolt, hogy a növény szárított drog, vagy kivonat formájában került kapszulázásra, illetve kivonat esetén mennyi a drog/extraktum aránya.

A növényi komponens korábban sem hagyományos élelmiszerben, sem étrend-kiegészítő összetevőjeként nem fordult elő hazánkban, ezért - a hatóság szerint - ezen termékről is feltételezhető, hogy új élelmiszer.

A 2009. június 25. napján kelt 5466/2009. szám alatt kiállított notifikációs igazolás szerint az étrend-kiegészítő termék adatlapja ugyancsak hiányos. A felperes nem csatolt gyártói termék-specifikációt, így ezen esetben sem volt értékelhető a jelölt mennyiség (260 mg/kapszula); itt sem volt igazolható, hogy a növény milyen részét alkalmazták szárított drog, vagy kivonat formájában került-e kapszulázásra, illetve kivonat esetén mennyi a drog/extraktum aránya.

A növényi komponens korábban sem hagyományos élelmiszerben, sem étrend-kiegészítő összetevőjeként nem fordult elő Magyarországon, így ezen termékről is feltételezhető, hogy új élelmiszer. Ugyanezen kifogásokat ismételte meg a 2009. június 24-én kelt 5463/2009. számú notifikációs igazolásban a murdannia loriformisszal, továbbá az 5464/2009. számú notifikációs igazolásban a puerraria mirificat étrend-kiegészítővel szemben is.

Ismertette az elsőfokú bíróság, hogy a felperes a bejelentett étrend-kiegészítők egyike esetében sem tudta igazolni hivatalos adatokkal, hogy a notifikációs igazolásban megnevezett anyag 1997. május 15. előtt jelentős mennyiségben élelmiszer, vagy étrend-kiegészítő összetevőjeként jelen volt az Európai Unió bármely tagállamának piacán.

A felperes részéről az ausztriai web-áruházra való hivatkozás ilyen hivatalos igazolásként nem volt elfogadható.

A felperes nyilatkozata szerint ugyan nem dolga, de felkutatta a kifogásolt élelmiszereket az OÉTI helyett, és azok az összetevők az Unió területén régóta legálisan forgalomban vannak; ezt dokumentumokkal igazolta.

Az elsőfokú bíróság ezen - nem magyar nyelvű - dokumentumokból, melyeket az OÉTI fordításából ismert meg, megállapította, hogy azok a notifikációs igazolásban korábban jelzett problémák orvoslására nem alkalmasak.

Az Ltd. által kiadott minőség-ellenőrzési bizonylat általános szövegezésű konkrét termékre, alapanyagra nem tartalmaz adatokat, a formanyomtatvány a készítmények készírelési egységét és árát tartalmazza, viszont nem tartalmaz adatot arra vonatkozóan, hogy a linzi cég mikor, és milyen mennyiségben vásárolta meg, illetve hozta forgalomba az ott felsorolt termékeket, Das Original levelében azt igazolta, hogy legálisan 1999. óta vannak a termékek Ausztriában, étrend-kiegészítőként.

Emellett a felperes nevére címzett - 2009. március 17-i és június 16-i dátummal ellátott - thaiföldi szállítólevél, valamint a repülőtéri Vám- és Pénzügyőri Hivatal határozata ugyancsak nem igazolja, hogy 1997. május 15. előtt a termékek szignifikáns mennyiségben kerültek forgalmazásra az EU valamelyik tagállamában.

A felperes hivatkozott arra is, hogy a kifogásolt összetevők az Európai Unió új élelmiszer-katalógusában nem szerepelnek, ezáltal nem minősülnek új élelmiszernek, de hivatkozása ellenére sem csatolt olyan okiratokat, amelyek bizonyították volna, hogy a kifogásolt összetevők az Európai Unió területén élelmiszerként, vagy annak összetevőjeként jelen voltak.

Az elsőfokú bíróságnak a felperestől eltérő jogi álláspontja szerint közigazgatási perben a bizonyítási teher a felperesre hárul; az alperesi határozat meghozatalára éppen azért került sor, mert a felperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, nem reagált a notifikációs igazolásban jelzett hiányosságokra; a felperesnek a hatósági ellenőrzéseket követően tett nyilatkozatai ezen hiányosságok pótlására nem alkalmasak.

A felperes nem bocsátotta a hatóság rendelkezésére a gyártói termék-specifikációt, így nem volt megállapítható, nem volt igazolható, hogy az érintett növény mely része, és milyen formában került alkalmazásra, nem volt értékelhető a készítmény tényleges hatóanyag-tartalma; mindezek miatt helytállóan jutott arra a következtetésre az alperes, hogy a jelen egyesített perekben érintett étrend-kiegészítők esetleges egészségkárosító hatása nem zárható ki.

Egyetértett az elsőfokú bíróság az alperessel abban, hogy az OÉTI, valamint az ÁNTSZ háttérintézménye szakmailag megalapozottan jelentette ki, hogy a notifikációs eljárás során kiadott igazolás – mely nem választható el az alperesi hatósági eljárástól – tartalma alapján a lakosság egészsége védelmének megóvása érdekében preventív jogkörében eljárva, közegészségügyi érdekből indokolt a perbeli étrend-kiegészítő termék forgalmazásának megtiltása.

A felperes nyilatkozata is tanúsítja, hogy úgy hozták be a termékeket Thaiföldről, hogy nem tudta pontosan megnevezni, miből tevődik össze. Nem az alperesnek kell bizonyítania laborvizsgálattal, hogy a felperesi termékek megfelelnek az irányadó jogszabályi előírásoknak, hanem a felperesnek kellett volna a hatóság által jelzett hiányosságok pótlására vonatkozóan intézkedéseit megtenni.

Az elsőfokú bíróság szerint az irányadó jogi normák szövegezése is egyértelműen alátámasztja, hogy a felperesnek kell aggálymentesen, hitelt érdemlően igazolnia, hogy a terméke biztonságos, nem jelent veszélyt a fogyasztókra; ennek bizonyítását nem lehet a hatóságra áthárítani.

Kifejtette az elsőfokú bíróság, hogy az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletről szóló 2008. évi XLVI. törvény céljainak meghatározása között egyértelműen megfogalmazódott, hogy elvárás az élelmiszerrel kapcsolatban az, hogy biztonságos legyen; a törvény

14. § /2/ bekezdése pedig rögzíti, hogy az élelmiszer biztonságosságáért és minőségéért az élelmiszer előállítója, nem hazai előállítású élelmiszer esetén pedig az első magyarországi forgalomba hozó - a fogyasztathatósági, illetve a minőségmegőrzési időtartam lejártáig - felelős.

E törvényi előírást is figyelembe véve az alperes helytállóan rögzítette határozata indokolásában, hogy a felperes az étrend-kiegészítők megítélésében illetékes szakintézet megjegyzéseit figyelembe véve köteles gondoskodni arról, hogy csak olyan terméke kerüljön forgalomba, amely nem jelent egészségi kockázatot a fogyasztó számára, és ennek bizonyítása a felperes feladata.

Az elsőfokú bíróság jogi álláspontja szerint az alperes a határozathozatalhoz szükséges mértékben eleget tett tényállás-tisztázási kötelezettségének, minden - az ügyben jogilag releváns - tényt, körülményt feltárt, így értékelte a notifikációs igazolásokat, a hatósági ellenőrzési jegyzőkönyveket, a felperes nyilatkozatait és annak mellékleteit; mindezek együttesen eredményezték a hatósági eljárások megindítását; az alperesi határozatok meghozatalát.

A felperesnek a notifikációs igazolások időpontjától az elsőfokú határozatok meghozataláig elegendő idő állt rendelkezésére ahhoz, hogy a termékei forgalmazása elől elhárítsa az akadályokat; így nem foghat helyt a felperesnek azon hivatkozása, hogy nem kapott kellő tájékoztatást, illetve, hogy el volt zárva a védekezéstől, a bizonyítási lehetőségektől.

A hatósági ellenőrzési jegyzőkönyvekben rögzített ügyféli jogok és kötelezettségek körében a felperes nem segítette a hatóságot együttműködési készségével, holott ez elsődlegesen saját érdekét szolgálta volna; a termékek dokumentáltságának hiánya nem írható a hatóság terhére.

A felperesnek már a termék bejelentő lapján értékelhető adatokat kellett volna közölnie, de a notifikációs eljárásokban tudtára adott hiányosságok pótlásától sem volt semmilyen módon elzárva; csak állította, de nem bizonyította, hogy nem állt módjában a közigazgatási eljárás során esetlegesen szakértői bizonyítást, tájékoztatást kérni, és hogy nem ismerhette meg az eljárás során keletkezett iratokat, az pedig teljes egészében valótlan kijelentés részéről, hogy nem tehetett nyilatkozatot.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, annak hatályon kívül helyezését kérte, a keresetében irtakat fenntartotta; másodlagosan - a hatályon kívül helyezés mellett - az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.

Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet megalapozatlan, jogszabálysértő, az irányadó jogszabályok figyelmen kívül hagyásával, illetve téves értelmezésével az eljárási szabályok -

többek között a Pp. 3. § /3/ bekezdése, 206. § /1/ bekezdése, 213. § /1/ bekezdése és 221. § /1/ bekezdése - megsértésével került meghozatalra.

Előadta, hogy kereseteiben, valamint a tárgyaláson tett nyilatkozataiban is többször hivatkozott arra, hogy az eljáró hatóság határozatait feltételezésekre alapította, arra vonatkozóan bizonyítást nem folytatott le.

Arra hivatkozott, hogy az alperes semmilyen bizonyítási cselekményt nem végzett, termékmintát nem kért be, laboratóriumi vizsgálat nem történt; így az alperesi határozatok jogellenesen kerültek meghozatalra.

Álláspontja szerint az eljáró hatóságok a termékeket anélkül minősítették új élelmiszernek, hogy erre vonatkozóan bármilyen adattal, kimutatással, statisztikai összesítéssel, uniós normával, uniós nyilvántartással igazolták volna állításukat.

Az elsőfokú bíróság ezen kérdésekben - azaz a határozatok bizonytalan, esetleges, feltételezéseken alapuló megállapításai, és az azokon alapuló jogkövetkezmények kérdésében - semmilyen szempontból nem foglalt állást, azaz megsértette azon Pp. 213. § /1/ bekezdésében foglalt kötelezettségét, mely szerint az ítélet indokolásának ki kell terjednie a felperes keresetében felhozott kérdések elbírálására.

Hangsúlyozta a felperes, hogy a határozatot hozó hatóság a tényállás-tisztázási kötelezettségét a közigazgatási eljárásban kellett volna hogy teljesítse, a közigazgatási eljárásban kellett volna az ügyfelet megillető jogosultságok gyakorlására lehetőséget adni a felperesnek.

Ezzel szemben az elsőfokú hatóság a felperest csak a közigazgatási eljárás megindításáról értesítette, és több ügyben is úgy került sor a határozat meghozatalára, hogy a felperes iratbetekintési, nyilatkozattételi jogosultságával már csak azért sem tudott élni, mert az erre rendelkezésre álló idő egyszerűen nem volt elegendő.

A felperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte a Pp. 164. § /1/ bekezdésében megjelölteket, azaz a bizonyítási teher kérdését.

Ezen megállapítás - amellet, hogy értelemszerűen téves - az R. 12. § /2/ bekezdésével is ellentétben áll. Ezen rendelkezés ugyanis a felperes által előadott álláspontot tükrözi, mely szerint a jelen esetben a tényállások alátámasztása érdekében a laboratóriumi vizsgálatokat az eljáró hatóságoknak el kellett volna végeznie. Ezt a terhet az ügyfélre áthárítani nem lehet; a Fővárosi Bíróság azon megállapítása, mely szerint a felperes bizonyítási kötelezettségét a hatóságra kívánta áthárítani, teljes mértékben alaptalan.

Kifogásolta a jogerős ítéletben a 2008. évi XLVI. törvény 14. § /2/ bekezdésének megjelölését is, amely értelmezhető rendelkezést nem tartalmaz, ezért - álláspontja szerint - az elsőfokú bíróság

ítélete nem felel meg a Pp. 221. § /1/ bekezdésében foglaltaknak. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási teher kérdésében nem tett eleget a Pp. 3. § /3/ bekezdésében foglalt kötelezettségének sem.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § /1/ bekezdésének megfelelően tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság szerint a jogerős ítélet megfelelően állapította meg a tényállást és abból érdemben helytálló következtetést vont le, mellyel a Legfelsőbb Bíróság is egyetért, az alábbi pontosításokkal.

Az R. 10. §-ának /1/ bekezdése értelmében az étrend-kiegészítők hatékony hatósági ellenőrzése érdekében legkésőbb a termék első forgalomba hozatalakor a gyártó vagy az importőr köteles bejelenteni a készítményt az OÉTI-hez a 4. számú melléklet szerinti adatok közlésével és a címke egyidejű megküldésével. A /2/ bekezdés szerint amennyiben szükséges, az OÉTI a bejelentőtől a termékekre vonatkozó további adatokat is kérhet.

A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint az R. 10. §-a értelmében a felperesnek kötelessége volt a termék forgalomba hozatala előtt termékét az OÉTI-hez bejelenteni. Ennek a bejelentési kötelezettségének azonban csak részben tett eleget, a bejelentés ugyanis nem volt teljes körű. Ezzel a felperes megsértette az R. 10. §-ának /2/ bekezdését akkor, amikor az OÉTI kifogásaira választ nem adott, a teljes körű bejelentéshez szükséges termékspecifikációt nem nyújtotta be.

Ennek következményeként a felperes a jelen perbeli közigazgatási eljárásban csak akkor mentesült volna a fenti jogszabálysértés következményei alól, ha bizonyítja, hogy terméke az egészségre nem ártalmas, a megfelelő termékspecifikációt csatolja.

Ennek hiányában az eljáró hatóság alappal függesztette fel a termék forgalmazását a teljes körű bejelentési kötelezettség teljesítéséig.

Mindezért megállapítható, hogy a jogerős ítélet nem sértette meg a Pp. 213. §-ának /1/ bekezdését, mivel az eldöntendő kérdésben egyértelműen állás foglalt, ugyanakkor csekélyebb súlyú eljárási jogsértésnek volt tekinthető, hogy a Tv. 14. § /2/ bekezdéséből vezette le az alperesi határozat jogszerűségét, ami szükségszerűen

a Pp. 221. § /1/ bekezdésének megsértését eredményezte. Ez a jogsértés azonban nem volt az ügy érdemére kiható olyan súlyos eljárásjogi jogsértés - figyelembe véve az eset összes körülményét is -, amely a jogerős ítélet hatályon kívül helyezéséhez vezethetett volna.

A felperes által hivatkozott R. 12. § -ának /2/ bekezdése akkor alkalmazandó, ha minden előírt és szükséges dokumentum rendelkezésre áll, és továbbra is fennáll az egészségi ártalom lehetőségének gyanúja, melyet laboratóriumi vizsgálatokkal lehet csak igazolni.

A Pp. 164. §-a alapján a felperesnek kellett volna igazolnia, hogy az étrend-kiegészítő bejelentésével kapcsolatos R. 10. §-ában foglalt kötelezettségét teljesítette. Az OÉTI által hiányolt termékspecifikáció pótlásának nem vitatott elmulasztása miatt a felperes által sérelmezett Pp. 206. §-ának megsértése sem volt megállapítható.

Minderre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a fenti pontosításokkal a Pp. 275. §-ának /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Legfelsőbb Bíróság a Pp. 270. §-ának /1/ bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. §-ának /2/ bekezdése alapján hivatalból állapította meg a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. /VIII. 22./ IM rendelet 3. §-ának /3/ bekezdésére figyelemmel alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét.

A Legfelsőbb Bíróság az illeték viseléséről az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. §-ának /1/ bekezdése és a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. /VI. 26./ IM rendelet 13. §-ának /2/ bekezdése alapján határozott.

Budapest, 2011. november 9.

Dr. Buzinkay Zoltán sk. tanácselnök, Dr. Fekete Ildikó sk. előadó bíró, Bauer Jánosné dr. sk. bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő

